

meget ubestemt, og dernæst havde man heller ikke de faktiske Forudsætninger for at kunne gøre det meget stærkt gældende, man havde ikke de faktiske Forudsætninger, thi der var og er ikke tilstrækkelig Kundskab i den Henseende føreliggende for Justitsministeriet til, at det i fuld Kundskab til Sagens faktiske Forhold kunde gøre dette Billighedskrav Fyldest. Man har imidlertid altsaa inden for visse Grænser taget dette Hensyn, i andre Tilfælde derimod, som laa uden for disse Grænser, har man ikke taget dette Hensyn, fordi man mente, at der var berettigede modstaaende Hensyn, som gjorde, at det Hensyn, at en eller mange Slægter i Forvejen bar det paagældende Navn, ikke med Føje kunde gøres gældende lige over for det Ønske, som der fra en anden Side var om at optage det samme Navn. Saaledes er den nuværende Bevillingspraksis, saaledes er Lovgivningen, og saaledes er altsaa Praksis.

Det faktiske Forhold, som nu har udviklet sig paa Grundlag heraf, har imidlertid, saaledes som vi alle vide, ført til en Tilstand med Hensyn til Navnebæringen, som er i flere Henseender uheldig. Det har ført til, at de fleste have benyttet Anvisningen i de oprindelige Bestemmelser paa at danne Slægtsnavne ved Tilføjelsen „sen“ til et Fornavn, og derved ere vi komne til det Resultat, som har mange Ulemper baade i den ene og den anden Retning, som jeg ikke behøver nærmere at angive, at en saa stor Mangfoldighed af danske Slægter bære samme Navn, bære et Navn, som er dannet ved Tilføjelsen „sen“ efter et af de 10, 20 eller 30 Fornavne, hvorimellem Valget deler sig. Det er den ene Side af Sagen: denne Tilstand, hvorved en stor Del Slægter, en saa stor Del af den danske Nation, bærer de samme lidet individualiserede Navne, og den anden Side er den, at der, hvor man har valgt særlige Navne, er man til en vis Grad, ganske vist ikke i saa stort Omfang, kommen til at danne Fantasinavne, som jeg sagde før, eller Navne, som ikke have deres Rod i dansk Sprog og Kultur. Det var denne faktiske Tilstand, som for omtrent 25 Aar siden fremkaldte et Andragende, saa vidt jeg husker baade til Rigsdag og Regering, hvori man klagede over den Tilstand, der var fremkommen, og ønskede en Afhjælpning deraf. Jeg vil for at betegne den Betragtningmaade og den Kred af Befolkningen, fra hvem dette udgik, erindre om, at en af Bærerne af denne Adresse var dette Tings af-

døde Medlem Thermansen, og at de Hensyn, man anførte som krænkende ved den nuværende Tilstand, vare Hensynene til den personlige Frihed, Folkefølelsen og Modersmaalet; det var altsaa ingenlunde en kosmopolitisk Betragtning, men i højeste Grad en national Betragtning. Det Ønske, der saaledes fremkom, blev fra den daværende Regerings ene Side mødt med megen Velvillie. Det var navnlig den daværende Kultusminister Worsaae, som jo havde større Indsigt maaske end nogen anden med Hensyn til dette, hvad der havde Rod i Folket og i Modersmaalet, som ivrigt tog sig af Sagen og første Gang bragte den Tanke frem, som endnu genfindes her i dette Lovforslag: at retlede Navneforandringen ved at skabe en Fortegnelse, en Liste af gode danske Navne, hvorimellem Valget kunde finde Sted. Den samme velvillige Holdning over for Tanken indtog de senere Kultusministre. Mindre Indgang vandt derimod Bestræbelsen hos den daværende Justitsminister, idet han gjorde gældende, at en Masseforandring af Navne paa een Gang kunde volde betydelige Ulemper i det praktiske Liv og derfor ikke kunde betragtes som ønskelig fra et juridisk Synspunkt. Skulde man foretage noget, saa vilde det være det naturlige, eller saa kunde man i alt Fald gaa til at genaabne den samme fri Adgang, som i 1828 blev givet en Fader med Hensyn til sine Børns Daab, aabne den samme Frihed paa ny saaledes, at det kom til at virke for de kommende Generationer. Men som det nu slæbte sig hen en Tid lang uden videre Frugt, uagtet det gentagne Gange kom til Forhandling i Tinget, forandrede Justitsministerens og de senere Justitsministres Holdning til Sagen sig i saa Henseende, og det væsentlig af den Grund, at det blev klart, at med Hensyn til at forhindre Masseforandringer af Navne er Bevillingssystemet en meget daarlig Bremse. Naar det viste sig, at der i høj Grad søgtes Navneforandring, kunde man selvfølgelig ikke skærpe Betingelserne i nogen Retning, men maatte i Henhold til den gældende Praksis vedblivende stille sig velvillig lige over for dette. Man vilde altsaa ikke undgaa at komme ind paa Masseforandringer, saa snart der i Befolkningen var en Bevægelse, der gik i denne Retning, og det har vist sig, at det er der til en vis Grad, idet Antallet af Ansøgninger om Navneforandring har været stigende fra Aar til Aar, saaledes at det kunde blive ret overvældende for Administrationen, dersom den skulde blive ved at gøre Fyldest paa hele dette Omraade paa samme